

Hanna Bervoets: Welkom in het Rijk der zieken- Roman, Uitgeverij Pluim, Amsterdam, 2019, ISBN: 9789492928283 (Onbegrepen ziekten, Persoonlijke relaties, coping, Emoties, ED(roman))

Over het boek:

Na een bezoek aan een geiten-boerderij wordt Clay ziek. Hij ontwikkelt koorts en vecht voor zijn leven. Wanneer de koorts daalt is hij opgelucht, even. Want de vermoeidheid blijft en Clay krijgt last van chronische pijnen. Q-koortsvermoeidheidssyndroom, luidt de diagnose uiteindelijk. In zijn vergeefse zoektocht naar genezing moet Clay zich opnieuw leren verhouden tot zijn omgeving, zijn vriendin Nora en zijn eigen lichaam. Dan belandt hij in het Rijk der zieken, een vreemde, parallelle wereld waar andere, ondoorzichtige regels gelden en de eindbestemming van zijn tocht onduidelijk is.

Welkom in het Rijk der zieken is een meedogenloos eerlijke roman over ziek zijn en niet beter worden.

Over de schrijfster:

Hanna Bervoets (1984, Amsterdam) is schrijfster, essayist en scenarist. Na een Bachelor Media & Cultuur en een Master Journalistiek & Research publiceerde zij zeven romans, verschillende scenarios, toneelstukken, korte verhalen en essays. In 2009 debuteerde Bervoets met *Of hoe waarom*, twee jaar daarop verscheen *Lieve Celine*, dat werd bekroond met de Opzij Literatuurprijs. Een jaar later verscheen bestseller *Alles wat er was*, gevolgd door *Efter* (2014), *Ivanov* (2016) en *Fuzzie* (2017). Bervoets werk werd verschillende malen genomineerd voor de Gouden Boekenuil, de AKO Literatuurprijs en de Libris Literatuurprijs. In 2017 won Bervoets de BNG Bank Literatuurprijs voor *Ivanov*, en in datzelfde jaar eveneens de Frans Kellendonk-prijs voor haar gehele oeuvre. Uit het juryrapport: Steeds is een schrijfster aan het woord die trefzeker formuleert, lenig construeert, boordevol verbeelding zit en nooit roeperig of te expliciet wordt. Vertaalrechten werden onder andere verkocht aan Duitsland, Frankrijk en Turkije. Naast romans schrijft Bervoets essays en recensies over media en technologie, voor onder andere de Volkskrant en NRC Handelsblad. Haar korte verhalen werden gepubliceerd in verschillende internationale literaire tijdschriften. Eind 2017 ging *CarryMe*, haar tweede avondvullende theatervoorstelling in première. Bervoets woont en werkt in Amsterdam.

Extra/Recensies:

<https://www.vpro.nl/boeken/programmas/boeken/2019/19-mei.html>

<https://www.parool.nl/kunst-media/ik-ben-vergeten-hoe-het-voelt-om-geen-pijn-te-hebben~bffdo36c/>

<https://www.nrc.nl/nieuws/2019/05/23/als-genezing-noch-dood-een-optie-is-a3961342>

<https://www.tzum.info/2019/06/recensie-hanna-bervoets-welkom-in-het-rijk-der-zieken/>

Bespreking: De 36 jarige Clay loopt chronische klachten op na wat hij in het boek 'de grote koorts' noemt. Hij heeft erg pijnlijke rug en ontstoken gewrichten, elke dag hoofdpijn, ziet soms slecht, kan zich niet concentreren, heeft geheugenstoornissen en hij is zo moe dat hij grote delen van de dag in bed doorbrengt. Clay wordt welkom geheten in een parallelle wereld: het rijk der zieken. Bervoets beschrijft Clay's tocht door dit rijk in aparte hoofdstukken. In de

andere hoofdstukken beschrijft Bervoets Clays leven voor en na de grote koorts. Zij laat Clay zichzelf en zijn leven in retrospectief, als in een film, beschouwen. Zij beschrijft zijn bezoeken aan artsen die hem diagnosticeren met het q-koortsvermoeidheidssyndroom. (QVS). Hij is blij dat er een diagnose is gesteld, totdat hij doorkrijgt dat er geen middel tegen deze kwaal bestaat, en hij echt moet leven met een chronische aandoening. Een periode van revalidatie levert geen verbetering op. Hij zoekt naar oplossingen en herkenning op de site en het forum van de patiëntenvereniging. Hij probeert dieet adviezen die daar worden genoemd; doet een cursus Lijf Ontspanning en bewustwording; psychologische begeleiding; pogingen om beter te worden die niet helpen. Zijn werk moet hij opgeven. Hij beschrijft zijn relatie met zijn vriendin Nora, die steeds stroever wordt omdat hij altijd ziek en slecht belastbaar is. Nora besluit Clay te verlaten. Hij beschrijft de reacties van vrienden en kennissen die hem proberen hoop te geven 'het komt allemaal straks goed'. Clay koopt een cavia Saartje en raakt bevriend met Marla die ook een chronische ziekte heeft: fibromyalgie. Zij zoekt ook naar alle mogelijke manieren om te genezen, acupunctuur, medische wiet, en schrijft een scriptie over Susan Sontags boek 'Illness as Metaphor'. Ondanks dat Marla lesbisch is, krijgen zij een relatie. Marla neemt contact op met zijn ex Nora, en dat valt niet in goede aarde bij Clay. Zij krijgen ruzie waarin hij haar verwijt dat zij geen echte ziekte heeft en hij wel. Hij ziet Marla niet meer maar volgt wel haar post (onder pseudoniem Susan) op internet. En dan gaat Saartje ook nog dood.

Wat viel op:

Dit is een diep zwart en ellendig boek, waarmee Bervoets de lezer echt laat ervaren hoe klein de wereld wordt bij een chronische aandoening. Het boek is lastig te lezen omdat het verhaal niet chronologisch verteld wordt, ik kon de hoofdstukken over de parallelle wereld niet goed plaatsen en sloeg die steeds vaker over. Maar ik heb wel een paar dagen bij moeten komen van dit donkere boek. Interessant zijn de vergelijkingen die Clay maakt tussen verschillende chronische aandoeningen en tussen een chronische aandoening en een dodelijke ziekte. De verschillen zijn goed beschreven en duidelijk doorleefd.